

БЪЛГАРИЯ

ЕКО
И СЕЛСКИ
ТУРИЗЪМ

www.bulgariatravel.org

Няколко уникални факта за България

Богатството на българската природа грижливо се опазва в националните и природните паркове и резерватите. Специфичният климат и разнообразният релеф в стараната са се съчетали по уникален начин и са причина за изключителното богатство на растителни и животински видове. Много редки, застрашени и ендемични видове обитават българските резервати. През територията на стараната преминава и Via Pontica – маршрутът на прелетните птици от Европа към Африка.

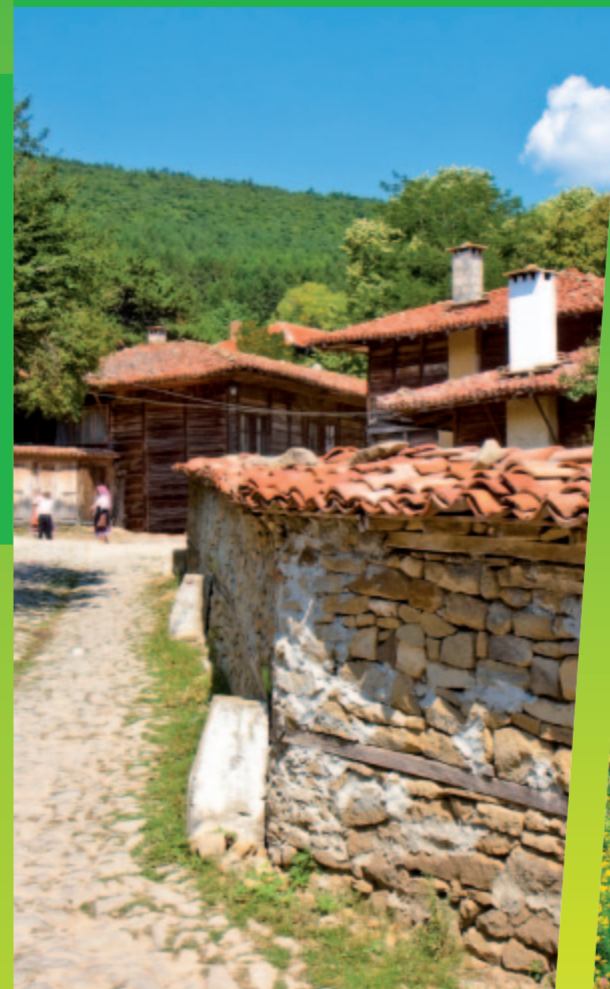
В България любителите на природата могат да се насладят пълноценно на нейното богатство благодарение на широката мрежа от еко пътеки. Те превеждат гостите през красиви местности и дават достъп до уникални места и природни забележителности. Маршрутите са разнообразни по дължина и трудност и са подходящи за хора с разнообразни интереси.

Българите са любезен и гостоприемнен народ, който знае как да посреща гости. Това гостоприемство можете да усетите и в българските села. Тук ще ви посрещнат с радост, ще ви нагостят богато, ще ви нагответ ароматни ястия по стари местни рецепти и ще ви настанят в автентична стара селска къща. Наред с това домакините ще ви устроят фолклорен празник, ще ви разходят сред красивата природа и ще ви организират приятна почивка, която ще остави незабравими спомени.

ВЪВЕДЕНИЕ

За да опознаеш България, трябва да се потопиш в нейната автентичност, да вкусиш плодовете на природата ѝ, да я обходиш с раница на гърба и да събереш букет от спомени и усещания. Разнообразието на българската природа е чудесна предпоставка за успешното развитие на екотуризъм – разходки в националните паркове и резервати по някоя от многобройните екопътеки, наблюдение на птици и животни, посещения на пещери и природни забележителности.

Гъста мрежа от екопътеки обхваща цяла България. В страната непрекъснато се маркират и нови трасета и с това се дава достъп до все повече забележителности и интересни места.

Природосъобразните туристически занимания чудесно се комбинират с възможностите за практикуване на селски и алтернативен туризъм. Опознаване на автентичния български фолклор, както и настаняване в стари селски къщи са възможни в Рило-Пиринския, Родопския, Странджанския, Старопланинския, Тракийския, Дунавския и Черноморския регион. Много села вече посрещат гости, а стопаните организират разнообразни мероприятия – конни преходи, запознаване с местните занаяти, разходки до природни забележителности, фолклорни вечери и занимания сред природата.

БИОРАЗНООБРАЗИЕ

България се нарежда на едно от челните места в Европа по биоразнообразие. Разноликата природа на страната гарантира наличието на многобройни видове, част от които се срещат само тук, а други са застрашени от изчезване. В България са установени над 29 000 животински вида. Страната е изключително богата на ендемични растения – установени са около 3700 вида, 170 от които ендемични за страната, а около 200 – за Балканския полуостров.

НАЦИОНАЛНИ ПАРКОВЕ

Парк Рила

Национален парк Рила е най-големият парк в България. Разположен е на 100 км южно от София и обхваща централните части на Рила планина. В границите на парка има 4 резервата. По-голямата част от горите в Рила са вековни. Преобладават горите от смърч, бял бор и бяла мура. Броят на ендемичните видове на територията на парка е 57. Тук живеят над 3000 животински вида, а птичето царство е богато с цели 99 вида.

Паркът е едно от любимите места на любители на планината и природата. Повечето туристически маршрути и пътеки са маркирани със зимна и лятна маркировка. Обширна мрежа от пътеки обхваща целия парк, а маршрутите са разнообразни по вид и по трудност.

Парк Пирин

Парк Пирин се гордее с голямо разнообразие на своя растителен свят и е считан за едно от най-интересните места в страната от ботаническа гледна точка. На територията му са установени близо 1300 вида растения. Голям интерес представлява еделвайсът, което е символ на Българския туристически съюз.

Пирин е дом и на голям брой застрашени и редки животински видове. На територията на парка могат да се наблюдават 160 вида птици. Бозайниците са 45 вида – около 50% от всички сухоzemни бозайници, срещащи се в България.

Парк Централен Балкан

Парк Централен Балкан съхранява удивителното многообразие от животни и растения на Средна Стара планина. Разположен е на площ от 716 кв. км в сърцето на България, обхваща вековни букови гори, просторни била, низ от сурови върхове и девет резервата.

Близо 470 км маркирани пешеходни туристически маршрута отвеждат посетителя сред чудесата на дивия свят на парка. Създадени са условия за пешеходен туризъм, езда и велотуризм, фотолов, наблюдение на птици, растения и едри бозайници. Подслон и почивка предлагат 20 хижи и 3 туристически заслона.

Парк Витоша

Природен парк Витоша е един от най-посещаваните паркове в страната. Заради близостта му до столицата той е предпочитано място за разходка на природолюбители, алпинисти, семейства с деца. Тук са създадени изключително добри условия за преходи, разходки и отдых сред красивата природа.

В парка се срещат над 500 вида безгръбначни, над 200 вида птици и цели 13 вида прилепи.

Флората на Витоша е също изненадващо богата. Тук виреят около 500 вида сладководни водорасли и над 800 вида гъби, 4 от които се срещат само на Витоша.

Сребърна

Резерват Сребърна се намира на 16 км западно от град Силистра и на 2 км южно от река Дунав. Обхваща едноименното езеро, както и териториите около него. В резервата се срещат над 65 вида висши растения, като преобладава тръстиката и други водолубиви видове. Животинският свят е богат с 39 вида бозайници, 21 вида влечуги и земноводни и 10 вида риби.

Най-голямото богатство на Сребърна са птиците – 179 вида, а през есента резерватът се превръща в спирка по пътя на птиците от Европа към Африка. Към резервата има природонаучен музей с експонати на препарирани птици от видовете, които го обитават.

РЕЗЕРВАТИ

Резерват Водни лилии

Резерват Водни лилии е част от Ропотамо. Най-голямата забележителност на резервата е голямото находище на водни лилии и блатно кокиче. Заобикалящата го гора също е богата на интересни и редки растителни видове.

Достъпът до резерват Водни лилии е ограничен. Посетителите могат да влязат в защитената територия по специален дървен мост. Създадените условия позволяват на гостите да се насладят на красивата гледка и на водните лилии.

Русенски Лом

На 30 км южно от град Русе се намира парк Русенски Лом. Той е удивителна смесица от пещери и скални образувания, исторически паметници и зони с богато видово разнообразие.

Зоната за масов отдых обхваща долината на р. Малки Лом и околните гори. В този район посетителите могат да се насладят на разнообразни условия за почивка сред природата. В историческата зона на Русенски Лом се намират Ивановските скални църкви и останките на средновековната крепост Червен.

Паркът предлага много добри условия за пещерен и вело туризъм. Гостите, търсещи екстремни преживявания, тук могат да практикуват спускания с кану, преходи на коне и велосипеди, скално катерене.

Камчия

Резерват Камчия се намира по долното поречие на река Камчия. Тук е най-голямата вековна крайречна гора в България. Резерватът е и прекрасно място за наблюдение на птици – около 200 вида. Част от тях са застрашени от изчезване в световен мащаб.

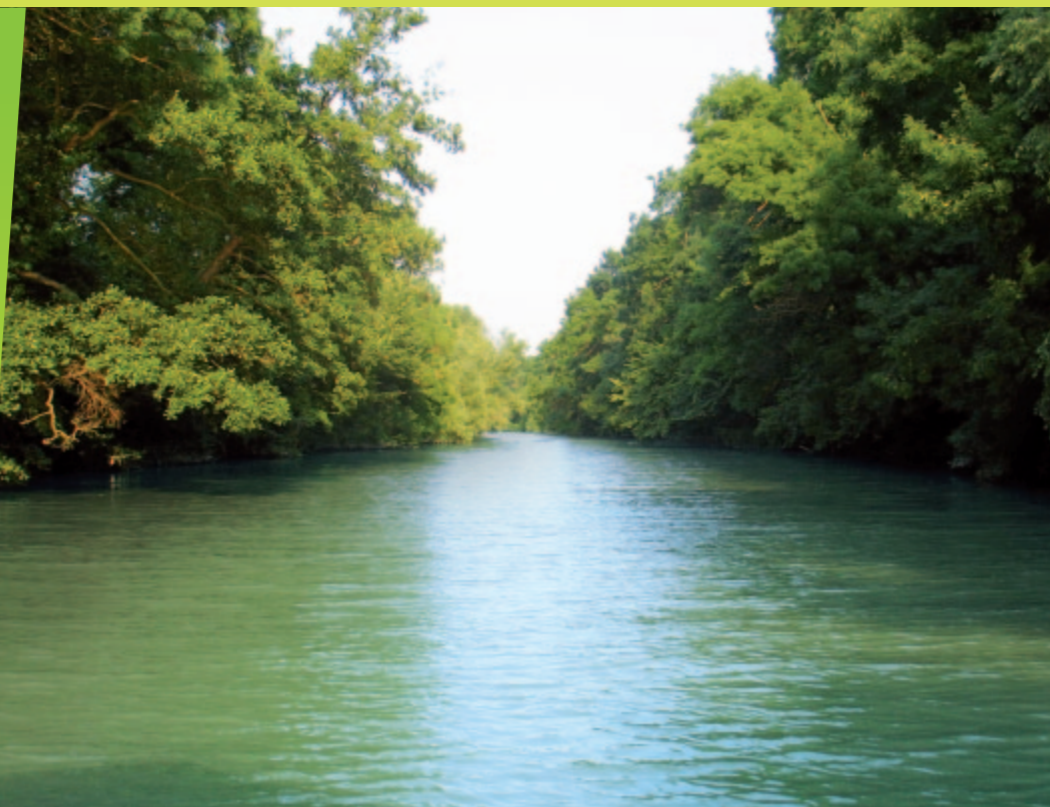
В реката живеят костенурки и водни змии. Можете да ги забележите, ако решите да се разходите с корабче по Камчия.

Ропотамо

Резерват Ропотамо е разположен на 50 км южно от Бургас. Лиманът на едноименната река е една от най-интересните природни забележителности. В плитките крайречни езера растат водни лилии, а гъсти гори покриват бреговете.

Реката има участъци както със сладка, така и със солена вода поради нахлуващите морски течения. По тази причина много видове риба обитават Ропотамо. В резервата можете да наблюдавате и интересни птици. Животинските видове, обитаващи Ропотамо, са 257, от които 71 вида са застрашени.

Силкосия

Силкосия е горски резерват в Странджа планина, между селата Българи и Кости, и обхваща част от водосборния басейн на река Велека. Това е най-старият резерват в страната.

В него се среща богато разнообразие от растения, някои от които редки, а други са характерни за други географски ширини, което прави мястото много интересно от научна гледна точка. В долната част на резервата има блатисти райони.

Фауната в Силкосия също е богата. От земноводните тук се срещат зелена крастава жаба, жаба дървесница и гръцка дългокрака жаба. Тук гнездят и много интересни птици – авлига, южен славей, малко черноглаво коприварче, голямо белогушо коприварче, кос, сойка, обикновена чинка, различни видове кълвачи, грабливи птици и др. От бозайниците тук се срещат дива котка, белка, златка, вълк, дива свиня.

Атанасовско езеро

Крайбрежното Атанасовско езеро се намира на север от Бургас и северната му част е свързана чрез канал с Черно море.

Поради тази свързаност езерото е солено и южната му част се използва за добив на сол. В Атанасовското езеро се срещат над 230 вида висши растения, между които широколистни папур, морски пелин и черноморска лавандула. Много от растенията в резервата са застрашени от изчезване и са защитени от закона. Тук се срещат и много бозайници, някои от които особено редки – полевка, дива котка, видра, а също и най-малкият бозайник в Европа – изключително рядката етруска земеровка.

Най-голямото богатство на Атанасовското езеро са птиците. На тази малка площ се срещат над 70% от всички птици, характерни за България – над 300 вида, 12 от които са застрашени от изчезване в световен мащаб.

река Дунав

Речните наноси на Дунав са оформили няколко острова. Формата им се променя непрекъснато, тъй като водата продължава да ги моделира.

На островите Вардим, Цибър и Персина/Белене се опазват колонии от застрашени видове птици. Тези острови са дом на чапли, корморани, черен щъркел и други редки видове. Тук се срещат и редки растителни видове – върби, дъбове, блатен кипарис и други интересни растения.

Белене е най-големият български остров на река Дунав. Блатата му са дом на много риби и птици, а останалата част от повърхността му е покрита с гори. До острова се организират разходки с корабче от пристанището в град Свищов. Островът е подходящ за наблюдение на интересни видове птици.

ЕКОПЪТЕКИ

Южнородопска

Южнородопската екопътека се намира в Родопите, близо до село Ягодина. Пътеката е дълга 18.5 км и включва местности, разположени между три реки. Маршрутът ще ви заведе до няколко водопада в района, както и до Дяволския мост – интересна местна забележителност.

Трънска

Трънската екопътека включва ждрелата на река Ерма и река Ябланица, на 80 км северо-западно от София. Маршрутите са няколко, с различна степен на трудност. Най-дългият маршрут е 13.2 км. По трасето има изградени платформи за наблюдение. Разходката минава през 7 моста и няколко места за почивка.

Копренска

Копренската екопътека започва край село Копилковци, на 130 км от София. Преходът трае около пет часа и е препоръчително да се прави с водач. Пътеката ще ви отведе в местността под връх Копрен (2119 м). Общата дължина на маршрута е около 20 км, като част от него минава съвсем близо до сръбската граница. Пътеката минава и покрай два красиви водопада.

Еменска (Негованска)

В защитен район на 25 км от Велико Търново се намира Еменската (Негованската) екопътека. Разходката трае около три часа. Възвишенията откриват гледка към реката, а около пътеката има множество полянки, даващи възможност за почивка. Маршрутът минава предимно през т.нар. Еменски каньон. Излезете ли от него, ще видите 10-метровия водопад Момин скок. Той образува вирче, където може да се изкъпете или да ловите риба. Краят на пътеката ви отвежда до язовир „Негованка“.

Via Ferrata

Пътеката Via Ferrata се намира в района на Дряново. Разходката трае около три часа, а началната точка е Дряновският манастир. Маршрутът е със сравнително ниска степен на трудност. Пътеката минава по брега на река Дряновска, близо до Сини вир, и води към плато Стринава.

Крушунска

Крушунската екопътека е разположена в района на Западния Предбалкан. Маршрутът минава през местността Маарата, близо до село Крушуна. Разстоянието от София до селото е 190 км, а от Плевен километрите са 57. Пътеката представлява система от стъпала, позволяващи изкачване по склоновете. Води до Крушунската пещера, от която изтичащата вода оформя система от езерца и каскади, известни като Крушунските водопади. В района има още два водопада. Преходът трае около час и половина. Възможно е да се наеме планински водач.

Згориградска

В района на врачанското село Згориград, на 6 км от Враца, започва екопътека Боров камък или Згориградска екопътека. Маршрутът следва река Лева по склоновете на Врачанския Балкан. По система от мостове и стълби след изкачване се стига до водопад Боров камък, чиято височина е 63 м. Оттам се продължава към планинска поляна, където може да се почине, преди да се насочите към края на маршрута при хижа „Пършевица“. Спускането от хижата до Враца трае около два часа и половина.

Чернелка

Екопътека Чернелка превежда през живописен карстов каньон в централната част на Дунавската равнина, между селата Горталово и Къртожабене, на около 12 км от Плевен. По протежение на 7 км река Чернелка е образувала красив каньон с ширина от 60 до 200 метра и височина на скалния венец от 10 до 30 метра. 18 моста над реката превеждат гостите над каньона.

Дряновска

Дряновската екопътека започва в близост до Дряновския манастир. Разходката продължава между три и четири часа. Степента на трудност е малко по-висока заради стръмните участъци. Маршрутът следва река Андъка. В района се намира известната пещера Бачо Киро. Чрез система от мостове и стълби се минава над пропаст и се открива гледка към ждрелото на реката. Изкачването продължава към местността Боруна, където от ръба на величествена скала може да се наблюдава цялата местност. От възвишението се поема към живописното село Долни върпища.

Бяла река

Екопътека Бяла река се намира в Националния парк Централен Балкан. Пътеката започва северозападно от град Калофер, в близост до Калоферския манастир. По осем дървени моста маршрутът пресича разпенените бързеи на планинската река и оформя трасе с форма на осмица с дължина 1830 м. По маршрута има информационни табели, които разказват за животинските и растителни видове, обитаващи парка.

Спирка Бъзовец

Екопътека Спирка Бъзовец се намира на 20 км от Трявна. Пътеката навлиза в Централна Стара планина и стръмно се изкачва в продължение на 3 км. Най-високата точка е връх Бъзовец (897 м). После пътеката се спуска, предлагайки изглед към няколко старопланински махали. По средата на маршрута можете да си починете и да се възползвате от изградения заслон.

Странджанска

Странджанската екопътека започва в близост до село Стоилово. Там се намира и красивият водопад Докузак. Продължителността на прехода е 2,5 часа, а теренът е лесно проходим. В началото пътеката се движи по тесен горски път сред красива смесена гора. След около 20 минути се достига до уникално съоръжение, наречено „горски снайпер“, където можете да научите повече за характерните за Странджа растителни видове. Следва изкачване по стръмен терен, за да се достигне до билото на Босненското плато, откъдето се разкрива невероятна гледка. Крайната точка на маршрута е местността Кукулят.

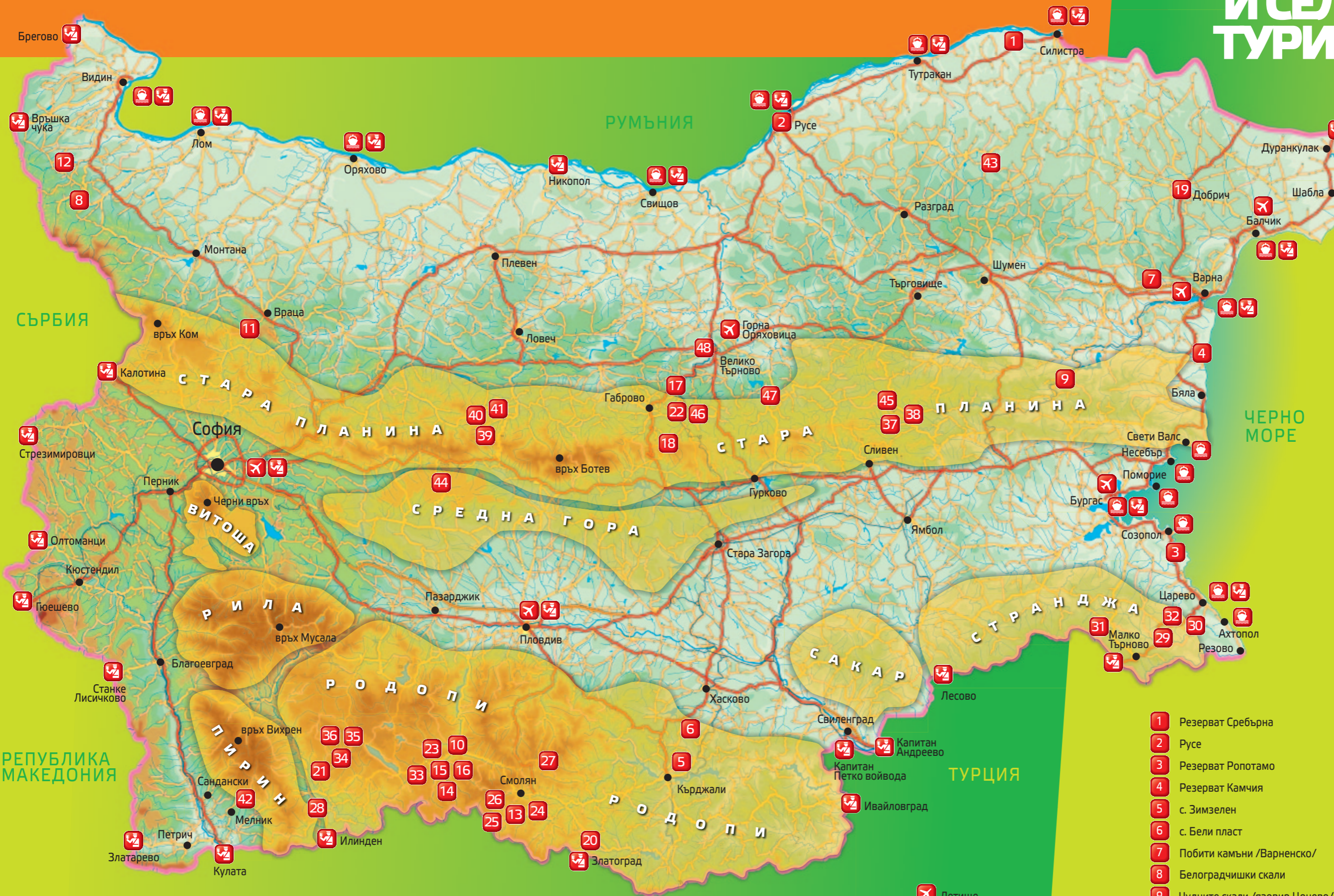
Достъпна среда Беклемето

Маршрутът Достъпна среда – Беклемето е кръгов и има обща дължина 1.6 км. Предлага на хората с физически увреждания достъп до дивата природа в Националния парк Централен Балкан. Изходен пункт от север е град Троян, от юг – с. Кърнаре. Маршрутът преминава през красиви високопланински поляни и предлага живописна гледка към цветния килим и невероятната красота на старопланинската природа.

ПО-ВАЖНИ ОБЕКТИ

ЕКО И СЕЛСКИ ТУРИЗЪМ

- 13 пещера Ухловица
- 14 Харамийска дупка
- 15 Пещера Дяволското гърло
- 16 Ягодинска пещера
- 17 пещера Бачо Киро
- 18 Етъра /Габрово/
- 19 Добрич
- 20 Златоград
- 21 Лещен
- 22 Боженци
- 23 Широка Лъка
- 24 Смилян
- 25 Арда
- 26 Могилица
- 27 Момчиловци
- 28 Копривлен
- 29 Граматиково
- 30 Кости
- 31 Бръшлян
- 32 Българи
- 33 Триград
- 34 Лещен
- 35 Ковачевица
- 36 Огняново
- 37 Жеравна
- 38 Медвен
- 39 Чифлик
- 40 Рибарица
- 41 Шипково
- 42 Рожен
- 43 Делчево
- 44 Копривщица
- 45 Котел
- 46 Трявна
- 47 Елена
- 48 Арбанаси

- 1 Резерват Сребърна
- 2 Русе
- 3 Резерват Ропотамо
- 4 Резерват Камчия
- 5 с. Зимзелен
- 6 с. Бели пласт
- 7 Побити камъни /Варненско/
- 8 Белоградчишки скали
- 9 Чудните скали /язовир Цонево/
- 10 Девин
- 11 пещера Леденика
- 12 пещера Магурата

- Летище
- Граничен пункт
- Пристанище

ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ

Каменната сватба

Каменната сватба е красива и необичайна група от скални формации. Природният феномен се намира на 5 км от Кърджали, в района на село Зимзелен. Скалните форми, които наподобяват хора и животни, са се оформили вследствие на ерозивни процеси. Металните окиси обагрят скалите в разнообразни цветове.

Каменните гъби

Каменните гъби са скален феномен в близост до село Бели пласт, на около 19 км от град Кърджали. „Гъбите“ са с височина около 2,5 метра, а пънчетата им са обагрени в розово поради наличието на специфичен минерал. Друг минерал оцветява шапките на гъбите в зелено. Скалите са придобили тези интересни форми вследствие на подводна вулканична дейност. Водата се е оттеглила, а ерозивните процеси са доформили феномените.

Побитите камъни

Един от най-интересните скални феномени – Побитите камъни – се намира на около 20 км от град Варна, по пътя за София. Скалите са разположени върху голяма площ. Наподобяват колони, като височината им е различна, а някои са високи до 5 м. Повечето колони имат конусовидна форма и са кухи. Някои от скалите, които имат по-различна форма, носят имена като Каменните стражи, Камилата, Трона и Каменната гора.

Чудните скали

Чудните скали са удивително красива природна забележителност на брега на язовир „Цонево“, на около 2 км от село Аспарухово и на 90 километра от Варна. Природният феномен представлява масив от около десетина величествени бели скали с невероятно красиви форми. Възникнали от действието на водата и вятъра върху варовика, Чудните скали приличат на непристъпни бели замъци.

Слона

Скалният феномен Слонът се намира на 4 км от Девин. Интересното скално образувание наподобява голям слон с дълък хобот. Можете да го видите на пътя от Девин към село Настан, на няколко метра от отбивката за Смолян. Фигурата е сравнително абстрактна, така че трябва да се вгледате внимателно, за да я разпознаете. Помолете местните хора да ви упътят как да стигнете до мястото.

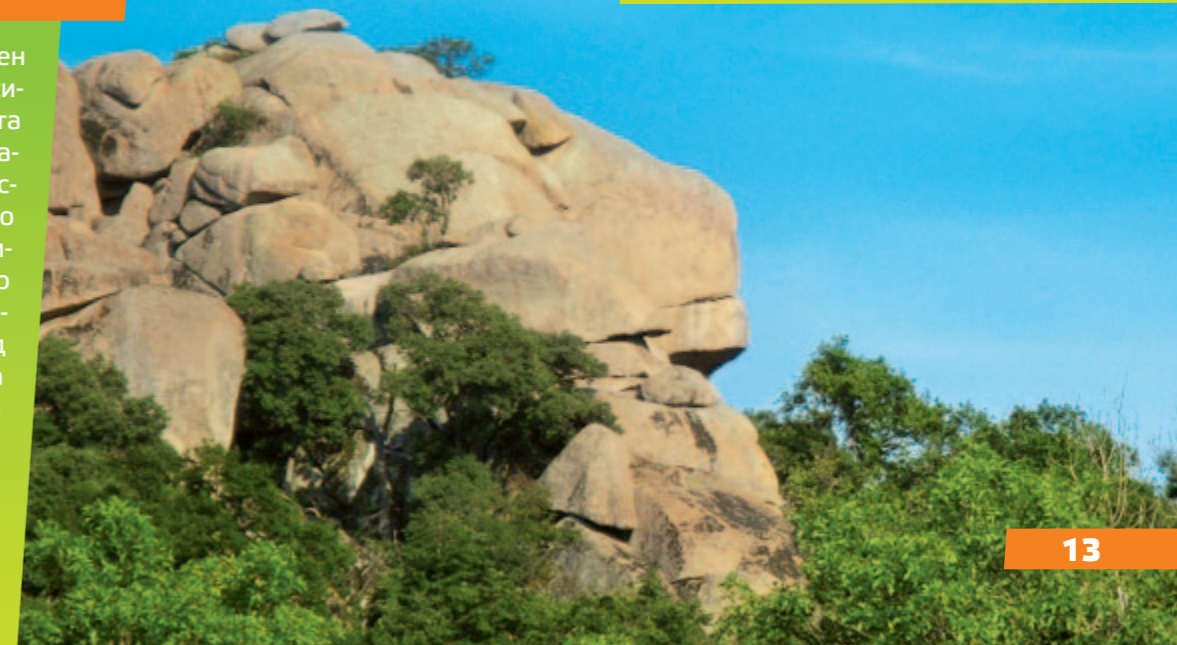

Белоградчишките скали

Белоградчишките скали – може би най-известната българска природна забележителност – се намират в района на Белоградчик, на около 175 км от София и на 66 км от Монтана. Скалите обхващат участък, дълъг около 30 км и широк 3 км. Милиони години климатичните условия са променяли и извайвали фигурите, за които се разказват много легенди. Някои от скалите носят имена в зависимост от предметите и съществата, на които хората са ги оприличавали. Точно над Белоградчик се намира и крепостта Калето. Построена е по римско време, като нейната цел е била да охранява наблизко минаващия римски военен и търговски път.

Лъвската глава

Лъвската глава е интересен скален феномен, чийто силует наподобява на главата на лъв. Намира се по средата на пътя между Приморско и Созопол, по течението на река Ропотамо. Ще видите красивата скала на едно от най-високите места в резерват Ропотамо. Според някои легенди Лъвската глава пази голямо златно съкровище. Трудно можете да стигнете до самата скала, но тя се вижда много добре и от пътя.

ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ

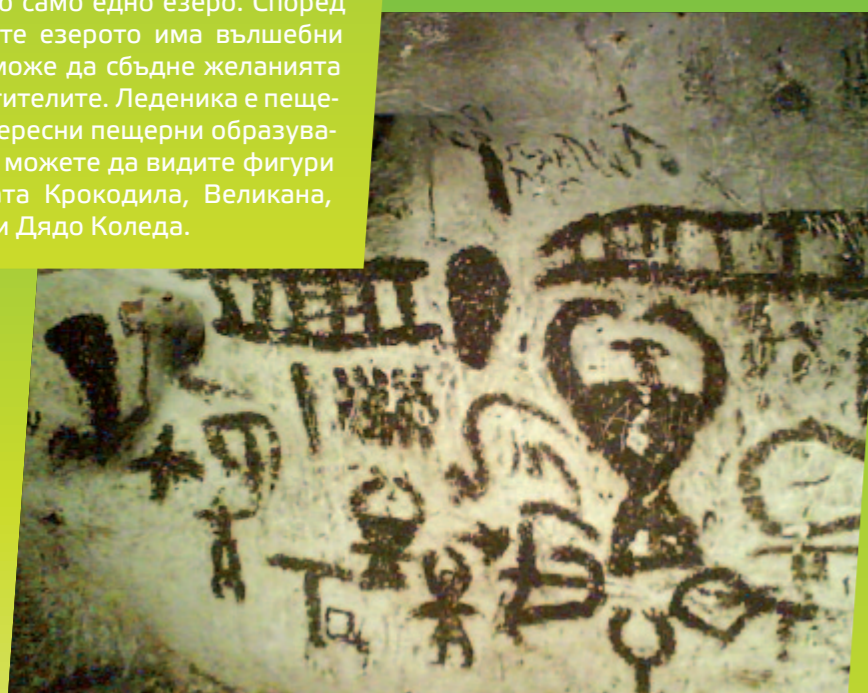
Леденика

Името на пещерата Леденика произлиза от интересните ледени фигури, които посетителите могат да открият в нейното преддверие през студентите месеци. Пещерата се намира на 16 км от Враца. Дълга е 300 м и в нея са се формирали 10 зали. Външните галерии поддържат температурата от -7 до -15 градуса. Във вътрешността на Леденика температурата достига 8 градуса. Вода изпълвала пещерата преди много години, но тя постепенно се оттеглила и днес е останало само едно езеро. Според легендите езерото има вълшебни сили и може да сбъдне желанията на посетителите. Леденика е пещера с интересни пещерни образувания. Тук можете да видите фигури с имената Крокодила, Великана, Сокола и Дядо Коледа.

Магурата

Една от най-интересните пещери в страната се нарича Магурата и се намира в близост до Белоградчик. Откритите до момента в пещерата галерии имат обща дължина от около 2500 м. Останките от древните хора правят Магурата едно от най-богатите находища на скални рисунки в Европа. Някои изображения в пещерата представляват древен календар и се смята, че тук е имало древно светилище. Пещерата е известна и с най-големия сталагмит, открит в страната. Той носи името Падналия бор и има внушителна височина от над 11 метра. Магурата се използва за производството на пенливо вино, което отлежава в галериите при естествени условия.

Ягодинска пещера

Ягодинската пещера се намира в непосредствена близост до село Ягодина, в западната част на Родопите. Температурата в пещерата е 6 градуса целогодишно. Ягодинската пещера има три нива, като само едно от тях е осветено и пригодно за туристически посещения. Да се достигнат другите нива е възможно, ако се събере достатъчно голяма група желаещи да опитат пещерно катерене. Подобно посещение може да бъде организирано с екскурзоводите в пещерата. Много младоженци избират пещерата за романтична сватбена церемония. В Ягодинската пещера има много сталактити и сталагмити и пещерни перли.

Ухловица

Една от най-красивите български пещери – Ухловица - се намира на 3 км от село Могилица, близо до границата между България и Гърция, на надморска височина от 1040 м. До входа на пещерата води стръмна пътека и изкачването продължава 30 - 40 минути. Стените на Ухловица са украсени с изящни коралити. Температурата вътре е постоянна и не надвишава 10-11 градуса. Пещерата има и второ ниво, свързано с първите чрез метална стълба. От него се спускат четири пропасти, затова и нивото носи името Залата на пропастите.

Бачо Киро

Пещерата Бачо Киро е първата благоустроена пещера в България. Намира се близо до Дряновския манастир. Пещерата е четириетажна, а галериите и тунелите са дълги около 3600 м. Проучвали са ги много археолози и са открили интересни останки от каменната епоха, както и остриета, ножове и предмети, изработени от кост.

Дяволското гърло

Дяволското гърло се намира в района на село Триград в Родопите. Пещерата е дълбока, а не дълга и е класифицирана като пропадна. В Дяволското гърло ще видите най-високия подземен водопад на Балканите. Основната галерия носи името Бучащата зала заради грохота от реката. Според една легенда от тази пещера Орфей се спуснал в подземното царство, за да спаси Евридика.

Харамийската пещера

Харамийската пещера е разположена в скалите над шосето близо до родопското село Триград. За да посетите пещерата, трябва да организирате група, готова да се впусне в приключението, и да наемете водачи, които да ви осигурят необходимата екипировка и да ви помогнат да изследвате тайните ѝ.

Българското село е пазител на духа и традициите на народа, на неговите вековни обичаи, пъстър фолклор и богатата мъдрост. Само в селските региони можете да опитате традиционни ястия, приготвени по специфичен начин, да чуete красиви народни песни и да се запознаете с местните легенди и приказки. Много български села успешно съхраняват автентичния си облик отпреди няколко века и позволяват на гостите да научат повече за историята и обичаите на народа. Запазени са много интересни и стари обичаи, които се спазват и уважават и до днес.

ЗАНАЯТИ

Ножарство

Ножарството е било популярен занаят в районите на Габрово, Сливен, Видин, Панагюрище и Сопот. Изкусните майстори създавали различни видове ножове и саби с орнаментирани дръжки от дърво, метал и кост. Украсата била сложна и отнемала много време, а някои от произведенията имат ювелирна стойност заради позлатата си и скъпоценните камъни. Този занаят е жив и днес и много колекционери и познавачи от цял свят търсят произведенията на българските занаятчии заради фината им изработка и уникалната украса.

Златарство

Златарството е отдавна познато и усъвършенствано по нашите земи. Във Варненския некропол е открито най-старото обработено злато в Европа. Датира се от края на V, началото на IV хилядолетие пр.Хр. Българските жени през Средновековието и Възраждането са били не по-малко суетни от дамите в Западна Европа и Ориента. Красивите им бижута са били най-разнообразни – украшения за главата, колани и пафти, метални украси за дрехи и аксесоари. Българските златари сътворявали изящни и неповторими бижута и предмети от благородни метали. Изключително впечатляващи са майсторски изработените пафти и накити, които гордо са красяли пъстрите носии на българките.

Тъкачество

Един от най-характерните български занаяти е тъкачеството, което е познато и овладяно още от времето на траките. Традициите се предавали от поколение на поколение, като младите момичета научавали тънкостите от своите майки и баби. Всеки един майстор добавял по нещо и от себе си, правейки всяка своя творба уникална. Градовете Чипровци и Котел са известни с майсторите си тъкачи и с прекрасните шарки на техните килими.

Грънчарство

Красивите писани чинии, стомни и гърнета са също част от облика на България. Грънчарският занаят е бил практикуван по нашите земи от древни времена. Почти всяко българско селище е имало своите майстори грънчари, които създавали чудно красиви и уникални изделия. Декоративните украси са разнообразни и много характерна част от фолклора на България. Те са различни в различните райони на страната и следват традициите на старите майстори.

Дърворезба

Дърворезбарският занаят има дълбоко заложени традиции в България. Дърворезбата е украсявала тавани и мебели в къщите, а задължителен елемент във всяка църква бил и зящният иконостас.

ЗАНАЯТЧИЙСКИ КОМПЛЕКСИ

Етъра

Едно от най-интересните места в България, където все още можете да видите как сръчни майстори изработват разнообразни предмети и украшения, се намира на няколко километра от Габрово. Етнографският комплекс Етъра пресъздава умален модел на занаятчийския град Габрово от епохата на Българското възрождение. В комплекса има няколко работилници, повечето от които са действащи. Тук можете да наблюдавате работата на различни майстори и да си купите продукти, произведени пред очите ви.

Стария Добрич

В сърцето на съвременния Добрич, на мястото на някогашната Одун чаршия днес се намира етнографският комплекс Стария Добрич. В занаятчийските работилници пред погледа на гостите работят много майстори, някои от които и потомствени. Най-различни занаяти ще разкрият тайните си пред очите ви – терзийство, плетачество, дървостругарство, златарство, грънчарство, ковачеството, везбарство, тъкачество, бъчварство, абаджийство и още много други.

Сопотски занаятчийски център

В сопотския занаятчийски център наследниците на стари майстори демонстрират и предават своя опит пред очите на гостите. Продукцията на майсторите от Занаятчийски еснаф е най-разнообразна – дървопластики, гравирани огнестрелни оръжия, гравирани ножове-уникати, дърворезба и инкрустации по ловни приклади, ръчно направени лули, картини и икони.

комплекс Златоград

Етнографският ареален комплекс Златоград е едно уникално място, разположено в сърцето на Родопите, в близост до границата между България и Гърция. Намира се в центъра на Златоград и е лесно достъпен. Всеки майстор с радост ще ви посрещне в дюкяна си, ще ви обърне специално внимание и ще отговори на всичките ви въпроси. В района на комплекса функционират много работилници – терзийска, гайтанджийска, сарашка, ножарска, златарска, медникарска, резбарска, грънчарска и тъкачна. Във всяка една от тях може да си купите някакъв продукт или да си поръчате такъв.

Самоводската чаршия

Самоводската чаршия във Велико Търново е възникнала през XIX век и бързо се превърнала в търговски център на града. В петъчни дни селяни от близките села се събирали там, за да продават своята продукция. Днес Самоводската чаршия е етнографски комплекс, който е запазил своя автентичен облик. Тук има действащи работилници, много антикварни магазини, както и няколко малки художествени галерии.

СЕЛА

Пирин

В Пирин се намират едни от най-интересните села в страната – Делчево, Рожен, Мусомища и Копривлен. Освен настаняване в стара къща и ястия по стари рецепти, тук можете да се отдадете на невероятно разнообразие от дейности – риболов, разходки, конен преход, събиране на билки и гъби.

Странджа

В мистичната Странджа планина селата пазят както старите си къщи, така и древните традиции. Единствено тук можете да наблюдавате странджанската зеленика и дървения танц на нестинарите по жаравата. Селата Граматиково, Бръшлян, Кости и Българи предлагат чудесни условия за почивка и ваканция в Странджа.

Родопи

Много български села привличат гостите с домашния уют, вкусната храна и природосъобразни дейности. Сред най-популярните дестинации са селата в Родопите – Смилян, Арда, Моголища, Момчиловци, Ягодина, Триград, Лещен, Огняново и Ковачевица. Тук, сред красива природа и кристален въздух, ще вкусите невероятни гозби, ще се насладите на тишина и спокойствие и ще се почувствате поласкани от гостоприемството на местните хора.

Стара планина

Селата в Стара планина са многобройни и разнообразни. Тук са съхранени и много архитектурни шедеври. Особено интересни за гостите са селата Жеравна, Медвен, Мийковци, Чифлик, Рибарица и Шипково.

БЪЛГАРСКИ ФОЛКЛОР

Българският фолклор е разнообразен и вдъхновяващ. Само една вечер с фолклорни музикални изпълнения, червено вино и хоро може да ви покаже колко ценно и незабравимо е наследството, което народът е запазил през вековете.

Фолклорните области на страната са седем, като във всяка една от тях музиката, танците, носиите и легендите са различни и уникални.

В много български села се организират фолклорни мероприятия, които позволяват на гостите да се запознаят с местните традиции и обичаи. В комбинация с традиционни ястия тези фолклорни вечери могат да се превърнат в незабравими преживявания.

В българските села зорко и с любов се пазят традициите в производство на екологично чисти и органични хранителни продукти. На този природосъобразен начин на живот могат да се насладят и гостите на селата. Рано сутрин ще ви нагостят с току-що издоено мляко и баница, разточена от домакинята. Плодовете и зеленчуците, използвани в приготвянето на ястията, са отгледани грижливо в домашната градина.

БИОПРОДУКТИ

Туристически информационни центрове

НАЦИОНАЛЕН ТУРИСТИЧЕСКИ ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР
НА МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА, ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА
1040 София, пл. „Св. Неделя“ №1
Тел: +359 2 9335826; +359 2 9335821; +359 2 9335811
E-mail: e-docs@mee.government.bg

СОФИЯ, подлеза на Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Тел: +359 2 491 83 44; +359 2 491 83 45
E-mail: tourist@info-sofia.bg

ТРОЯН, 5600; ул. „Васил Левски“ № 133
Тел: +359 670/ 6 09 64
E-mail: infotroyan@yahoo.com; troyantour@abv.bg

СМОЛЯН, 4700; бул. „България“ №5
Тел: +359 30162530; E-mail: toursmolyan@abv.bg

ТЕТЕВЕН, 5700; пл. „Сава Младенов“ №9
Тел: +359 678 52200 115; E-mail: vita_tur@abv.bg

ТРЯВНА, 5350; ул. „Ангел Кънчев“ № 33
Тел: +359 677 2247; E-mail: tourinfo-tryavna@globcom.net

БАНСКО, пл. „Никола Вапцаров“ №1
Тел: +359 749 885-80; +359 749 88633
E-mail: infocenter@bansko.bg

БЕЛОГРАДЧИК, 3900; ул. „Поручик Дворянов“ № 1А
Тел: +359 936 53291; E-mail: ticbelogradchik@gmail.com

КОПРИВЩИЦА, пл. „20-ти Април“ №6
Тел: +359 7184 21 91; E-mail: center_bogdan@abv.bg

ШИРОКА ЛЪКА, 4710; обл.Смолян
Тел: +359 3030 2222; E-mail: responedelnik@abv.bg

МАЛКО ТЪРНОВО, пл. „Преображение“
Тел: +359 5952 3017; E-mail: tic_mtarnovo@mail.bg

ИВАНОВО, 7088; ул. „Олимпийска“ №75
Тел: +359 8116 2715; E-mail: tur_iv@abv.bg

ЕЛЕНА, 5070; ул. „Иларион Макариополски“ №13
Тел: +359 6151 7430; E-mail: otic@elena.bg

САНДАНСКИ, пл. „България“ № 1
Тел: +359 746 30549; E-mail: tour_centre@abv.bg

„УЗАНА“ – ГАБРОВО, пл. „Възраждане“ №3
Тел: +359 885 825 224; E-mail: uzana1@abv.bg

ДУРАНКУЛАК, 9670; общ. „Шабла“, обл. Добрич
Тел: +359 888 476601; +359 887 308753
E-mail: lebalkan@lebalkan.org

ВРАЦА, 3000; ул. „Димитраки Хаджитошев“ №6
Тел: +359 92 660318; E-mail: naturacenter@abv.bg

ДЕВИН, 4800; пл. „Освобождение“ №5
Тел: +359 876 535435; E-mail: tic_devin@mail.bg

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

Местоположение: Република България е държава в Европа, разположена в източната част на Балканския полуостров. На изток граничи с Черно море, на юг – с Гърция и Турция, на запад – с Република Македония и Сърбия, а на север – с Румъния.

Климат: България се намира на границата между умерената и средиземноморската климатична област. В северната част на страната климатът е умереноконтинентален, докато на юг се чувства осезателно средиземноморско климатично влияние.

Средна температура през зимата: 0 °C до -2 °C

Средни температури през лятото: около 20 – 22 °C

Територия: 110,099 кв. км

Население: 7 928 901

Официален език: Български

Столица: гр. София

Валута: Български лев (1 € = 1,955 BGN)

Единен европейски номер за спешни повиквания: 112

Средна надморска височина: 470 м.

Най-висока точка: връх Мусала (2925 м.)

Времева зона: GMT+2 (EST+7)

Основно вероизповедание: източно православие

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА, ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА

София 1000, ул. Славянска № 8
Телефон: +359 2 9407001
Факс: +359 2 987 2190; + 359 2 981 9970; + 359 2 981 5039
e-mail: e-docs@mee.government.bg
www.mee.government.bg

Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Схема за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/3.3-01/2008 „Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване“, BG161PO001/3.3-01/2008/001-4 „Изработка и разпространение на рекламно-информационни материали за промоция на България като туристическа дестинация“

Този документ е създаден в рамките на проект „Изработка и разпространение на рекламно-информационни материали за промоция на България като туристическа дестинация“, договор №BG161PO001/3.3-01/2008/001-4, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007–2013г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от бенефициента-Министерство на икономиката, енергетиката и туризма и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ВЪЗМОЖНОСТИ ПРЕЗ ЦЯЛАТА ГОДИНА

